

Welke NSAID- en TAR-gebruikers krijgen geen goede maagbescherming?

SFK helpt bij voorbereiden van FTO *Maagprotectie*

Met de FTO-module *Maagprotectie* biedt de SFK deelnemende apothekers hulp bij de voorbereiding van een farmacotherapeutisch overleg (FTO) met huisartsen over maagbescherming bij oudere gebruikers van NSAID's of trombocytenaggregatieremmers (TAR) van het acetylsalicylzuurtype. Ongeveer drie kwart van deze patiënten heeft adequate maagbescherming.

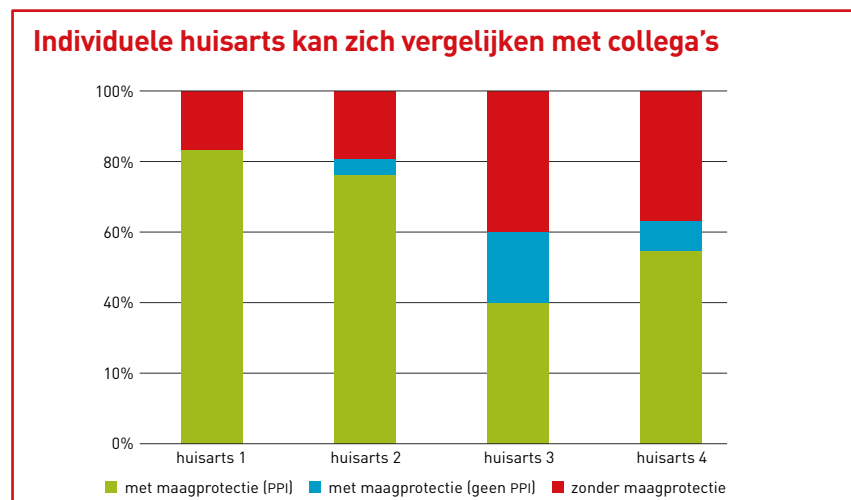
Omdat genoemde geneesmiddelen een schadelijke werking hebben op de maagwand is volgens de NHG-richtlijn bij oudere gebruikers maagprotectie noodzakelijk. Dit geldt voor mensen van 70 jaar of ouder bij het gebruik van niet selectieve NSAID's die als pijnstillers worden toegepast en voor 80-plussers die zo'n TAR als bloedverdunner gebruiken. Openbare apotheken verstrekten vorig jaar aan 270.000 mensen van 70 jaar of ouder een door een huisarts voorgeschreven niet-selectieve NSAID en eenzelfde aantal 80-plussers ontving op recept van een huisarts een acetylsalicylzuurderivaat (ASA-derivaat) als TAR.

Hulp voor FTO

Recent stelde de SFK de online FTO-rapportage *Maagprotectie bij NSAID's en trombocytenaggregatieremmers* beschikbaar. In dit rapport vinden apothekers per huisarts de antwoorden op de vragen die het Instituut voor Verantwoord Medicijngebruik (IVM) stelt in de FTO-module met dezelfde naam. Hoeveel en welke 70-plussers in de apotheekpopulatie krijgen geen adequate maagbescherming omdat ze niet gelijktijdig een protonpompremmer (PPI), zoals omeprazol, gebruiken naast hun NSAID? En voor hoeveel en welke 80-plussers die een ASA-derivaat als TAR gebruiken geldt dat? Het SFK-rapport *Maagprotectie* is al het zevende product van de samenwerking met IVM op het terrein van FTO-voorbereiding en is beschikbaar in SFK Select (inloggen vereist). De SFK-rapporten sluiten aan bij het werk materiaal dat het IVM ter beschikking stelt en ondersteunen daarmee het farmacotherapiebeleid van huisartsen en apothekers. Zo tonen ze bijvoorbeeld met een druk op de knop per huisarts de geneesmiddelen voorkeur of een lijst van mogelijk niet optimaal behandelde patiënten. De resultaten worden ook grafisch weergegeven, handig voor bespreking tijdens het FTO (zie voorbeeldgrafiek). Van de 70-plussers die in 2014 door een huisarts een NSAID voor-

geschreven kregen, gebruikte ongeveer een kwart niet gelijktijdig een protonpompremmer die in dezelfde apotheek is verstrekt. Dit percentage geldt ook voor de TAR-gebruikers van 80 jaar en ouder. Dit betekent dat gemiddeld één op de vier patiënten mogelijk niet optimaal wordt behandeld. Dat hierbij voor huisartsen en apothekers nog verbeterpotentieel bestaat, illustreren de volgende cijfers. Bij 10% van de apotheken ontvangt slechts één op zeven NSAID-gebruikers van 70 jaar en ouder geen maagbescherming in de vorm van een PPI. Voor de TAR-gebruikers van 80 jaar en ouder geldt dat een even groot deel van de apotheken zelfs een score van één op elf haalt. De overheidsmaatregel waarbij de eerste verstrekking van een maagbeschermer door de gebruiker zelf moet worden betaald, draagt overigens niet bij aan het opkrikken van het genoemde percentage. ■

geschreven kregen, gebruikte ongeveer een kwart niet gelijktijdig een protonpompremmer die in dezelfde apotheek is verstrekt. Dit percentage geldt ook voor de TAR-gebruikers van 80 jaar en ouder. Dit betekent dat gemiddeld één op de vier patiënten mogelijk niet optimaal wordt behandeld. Dat hierbij voor huisartsen en apothekers nog verbeterpotentieel bestaat, illustreren de volgende cijfers. Bij 10% van de apotheken ontvangt slechts één op zeven NSAID-gebruikers van 70 jaar en ouder geen maagbescherming in de vorm van een PPI. Voor de TAR-gebruikers van 80 jaar en ouder geldt dat een even groot deel van de apotheken zelfs een score van één op elf haalt. De overheidsmaatregel waarbij de eerste verstrekking van een maagbeschermer door de gebruiker zelf moet worden betaald, draagt overigens niet bij aan het opkrikken van het genoemde percentage. ■

VOORBEELDDGRAFIEK 70-PLUSSERS MET NSAID MET/ZONDER MAAGPROTECTIE (SFK-RAPPORT *MAAGPROTECTIE*).